

EESTI KULTUURI KOJA ÜMARLAUD 18.02.2016

Head sõbrad!

Suur tänu, et leidsite aega kohtumiseks ja ootame Teie ETTEPANEKUID, TÄIENDUSI, MÄRKUSEID!

Haridusest: Haridus on õppe ja kasvatuse ühtsus; oskuste, teadmiste, kogemuste kogum, et tekiks arusaam; haridus on eesmärk ja ime; oluline on suhelda, mitte kohelda; meister õpetab õpipoissi ning õpetaja eesmärk on lõpuks muutuda mõttetuks; kõige olulisem on hinge haridus.

Mis on hästi: Soojad klassiruumid, regulaarsus (45 min järel on paus), tasuta koolitoit, õpilased on valve all, pikapäeva rühm, on mõningad võimalused tugiteenusteks (logopeed), on olemas õppevahendid, pikk suvevaheaeg, mis annab võimaluse küllalt pikaks perioodiks distantseeruda (vaadata distantisilt ning järele mõtelda), stipendiumi võimalused, tasuta õpe.

Mis vajab muutmist:

- kool on liialt reglementeeritud, edule orienteeritud, raamides, laps kaotab maailma avastamise võime;
- haridus on keskendunud nõ kõvadele väärtustele ;
- haridusest on saanud edukuse märk, mitte harituse märk;
- vajalik on suundumus, keda ja mida on vaja õpetada, kuhu õpilased peavad tulevikus välja jõudma, keda vajab riik 12-st aasta pärast, kujutus sellest, mida tahetakse saavutada, on ähmane;
- ei ole väärtustatud õpetaja ja õpilase vahelist suhet; suhtlemistõkked tekivad peamiselt õpetaja oskamatuselt;
- on vaja põhjalikult üle vaadata õppeprogrammid, mis valmistavad ette õpetajaid/õppejõude;
- õpetajad peaksid hakkama ennast kriitiliselt vaatama;
- valikuvabaduse vähesus konkreetse kooli sees, palju sõltub õpetaja entusiasmist ja aktiivsusest, kes on valmis näiteks huviringe korraldama;
- põhikool ei tegele piisavalt töö- ja tehnoloogia õpetusega, praktilised oskused puuduvad õpilastel;
- tuleks sisse tuua eraldi koolid või klassid poistele ja tüdrukutele;

Mis on oluline: Oluline on, kuidas lapsest kujuneks loomingulise, julge, innovaatilise mõtlemisvõimega inimene; oluline on arendada nii iseseisvat kui ka koosmõtlemissuhteid; oluline on arendada suulise väljendamise/kõne oskust, tänapäeva õpilased/tudengid pole selleks piisavalt ettevalmistatud; ei osata kirjutada eesti keeles; kehaline ettevalmistus on allakäinud.

Räägiti:

- Mis asi on üldharidus ja millal see lõpeb? Mis asi on hea üldharidus ja kas sinna hulka kuulub ka ujumisoskus näiteks? Kas kultuuri ilma hariduseta on olemas? Haridus, haritus, kultuur – kas ilma üheta nendest saame või ei saa? Haridus ei ole alati haritus.
- Soomlastel on tugev haridusfilosoofia, kus LOOME on formaalhariduse osana põimitud. Kui palju Eestis üldse sellist haridusfilosoofiat kasutatakse?
- Eesti soovib liiga palju järgi jõuda teistele riikidele, ei pane tähele, mida me oleme juba 100 aastaga unikaalselt loonud.
- Õpetajakoolituses on vaja õpetada mitmeid asju teisiti.
- Väikestel/kitsastel erialadel paber või kraad ei määra, kui hea on õpetaja, kõik saavad niikuinii teada, kui õpetaja on halb, see tuleneb väiksusest ja unikaalsusest.
- Kuivõrd on meil haridus sattunud kultuurivälisesse konteksti, räägitakse, et rahvuskultuur peab jätkuma, kuid mis see on, mis peab jätkuma? Kultuuri puhul on silmas peetud kultuuri kui mõtlemisstruktuuri ja keelt. Vaja on süstemaatilist käsitlust.
- Paljud noored on väga sihiteadlikult tulnud lavakunstikooli, kuid õpe on lavakunstis killustatud mitme kooli vahel, keegi ei anna midagi käest.

- Erakoolid on tekkinud lapsevanemate vastutustunde tulemusena ning neil on võimalus olla aktiivne koolielu korraldamisel.
- Erakoolide kaudu saab anda haridussüsteemile uusi impulsse, anda nõ uut hingamist; nad esindavad teatavat valikute vabadust.
- Vaim proovib teha täiuslikuks haridussüsteemi, teisel poolt aga kasuahnus mõjutab ja takistab.
- Mitmekesisuse elujõud hakkab pihta meie endi tolereerimisest, kui on vabadus valida, siis tekib ka mitmekesisus.
- Huvihariduses keegi ei kontrolli, kas igas maakonnas on olemas haritud õpetaja, et talent jõukas kõrgkoolideni välja, palgad on väga madalad.
- On olemas korralik muusikakoolide süsteem, kuid muusikaharidus on KOV-ide suval ehk nende heatahtlikkusel põhinev.
- Kunstiõpetajad peavad õpetama disaini juba põhikoolis, kuigi nad seda eriti ei valda ning lõpuks seda välditakse, samas hea on see, et disaini õpe on olemas.
- Põhikool võiks tegeleda töö- ja tehnoloogia õpetusega, praktilised oskused puuduvad praktilisi erialasid õppivatel õpilastel.

-
- Millistel eeldustel oleks võimalik kujuneda haritlaseks? Kas üldhariduses on olemas psühholoogia, filosoofia ja ajalugu? Kas on olemas erialane ettevalmistus: spetsialist ja generalist? Kas on olemas kutse? Ametialane ettevalmistus? Kaitsealane ettevalmistus? Loomelane ettevalmistus? Tunnetus, teaduslik tunnetus, intuitiivne tunnetus, religioosne jne? Tänu millele on võimalik kujuneda haritlaseks ja kui ei ole, siis miks ei ole?
 - Vaadates kõrgkoolide neti aadresse: edu.ee – see tähendab edu ehk siis haridus on edukuse märk, mitte harituse märk. Kõik on muutunud funktsionaalseks ja pragmaatiliseks. Otsest kasu sellest ei ole. „Edu“ on EDU ja mitte *education*.

MILLISTE TEEMADEGA MINNA EDASI JÄRGMISEL KORRAL?

- Elukestev/täiendõpe;
- Kuidas kontrollida teadmiste omandamist;
- Kuidas kujuneb hindamine;
- Kui palju õpilasi klassis;
- Kas alg-, põhi- ja gümnaasium peaks olema lahus;
- Kes on head koolipidajad – kas riik või KOV;
- Kus koolid paiknevad: kas gümnaasiumiõpilane peab kolima kodust välja;
- Sidusrühmade kaasamine;
- Lapsevanema roll kooliperioodi jooksul;
- Kutseharidus (kutsuda ettevõtjad rääkima);
- Ülikoolide 3+2 süsteem;
- Suvepuhkus nii lastele kui ka õpetajatele.

Ootame samuti Teie ettepanekuid, keda soovite kutsuda Tartu ümarlauale kaasa mõtlema.

JÄRGMINE ÜMARLAUD TARTUS, 28. MÄRTS, KELL 15.00-19.00 TARTU ÜLIKOOLI PEAAHOONE AUDITOORIUMIS NR 40 (peauksest sisenedes parempoolses koridoris) ja taas Tallinnas aprillis. KOHTUMISTENI, TEIE EESTI KULTUURI KOJA EESTSEISUS!
ÜMARLAUA LIST: [ymarlaud@kultuurikoda.eu](mailto:yमारlaud@kultuurikoda.eu)

18.02 ümarlaual osalesid: Helgi-Maret Olvet, Maie Tarma-Kibin, Ivi-Els Schneider, Ülle Linnuste, Tiina Tammetalu, Maarja Undusk, Monika Tomingas, Mirje Mändla, Ahto Kivi, Andres Teppo, Laura Ingerpuu, Kadri Pulk, Kalev Roosiväli, Olga Tambre, August Aarma, Laura Kvelstein, Peeter Raudsepp, Alar Maas, Kärt Summatavet, Ilmar Vallikivi, Tõnu Laigu, Aarne Saluveer, Egge Kulbok-Lattik; modereeris: Pille Lill; sissejuhatava ettekande pidas: Ülo Vooglaid; protokollis: Laura Ingerpuu.